

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СОЛЬФЕДЖІО НА ЕСТРАДНО-ДЖАЗОВІЙ ОСНОВІ

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавр

галузь знань 0202 Мистецтво

напряму 6.020204 «Музичне мистецтво»

Луцьк – 2014

Робоча програма навчальної дисципліни “Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі” для студентів підготовки бакалавр напрямку 6.020204 “Музичне мистецтво”. – 29 серпня 2013 року. – 13 с.

Розробник: Ігнатова Л. П., кандидат мистецтвознавства, доцент

Рецензент: Шиманський П. Й., кандидат мистецтвознавства, доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

протокол № 2 від 09.09. 2013 р.

Завідувач кафедри: _____ Чепелюк В. А.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією Інституту мистецтв

протокол № 5 від 15.01.2014 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 8 від 16. 04. 2014р.

© Ігнатова Л. П. 2013

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр напрямку 6.020204 «Музичне мистецтво».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі» є основні закономірності розвитку та особливості джазової мелодики, гармонії, блюзового ладу, джазової ритміки, руху «свінг».

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі» вивчається у комплексі з такими дисциплінами як: «Сольфеджіо», «Теорія музики», «Гармонія», «Естрадний спів», «Гра на музичному інструменті», «Історія української музичної культури», «Історія зарубіжної музичної культури», «Українська музична народна творчість».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Мажор і його види.

Змістовий модуль 2. Всі види мінору.

Змістовний модуль 3. Семиступенні лади мажорного і мінорного нахилу в естрадно- джазовій музиці. Блюзовий лад.

Змістовний модуль 4. Альтерація в акордах терцевої та нетерцевої структури.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі ” є розвиток та формування всебічно розвиненого музиканта, володіючого навичками музичного інтонування, грамотного аналізу та творчого сприйняття джазового музичного тексту.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Сольфеджіо на естрадно-джазовій основі ” є опанування різноманітних форм інтонації, яка сприяє розвитку творчої активності і самостійності, культурі інтонування, пізнанню логіки мови різних музичних стилів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичний зміст основних понять та категорій курсу;
- особливості естрадно-джазового інтонування;
- специфіку гармонії та ритмічної організації естрадно-джазової музики.

вміти:

- інтонувати гами, лади, інтервали, акорди, акордові послідовності тощо;
- визначати на слух ступені, лади, інтервали, акорди, акордові послідовності тощо;
- написати музичний диктант (підбір по слуху знайомих мелодій, запис характерних мотивів блюзового ладу, окремих фраз із естрадних та джазових тем);

- засвоїти різноманітні ритмічні малюнки, прості та складні розміри, перемінність, традиційні та нестандартні форми запису тексту;
- засвоїти навички ритмічної та мелодичної імпровізації;
- виконувати мелодії напам'ять і з листа;
- підбирати акомпанемент та гармонізувати мелодії.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 години /3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Мажор і його види.

Тема 1. Натуральний мажор

Інтонаційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Тема 2. Гармонічний мажор

Інтонаційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Тема 3. Мелодичний мажор

Інтонаційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Змістовий модуль 2. Всі види мінору

Тема 4. Натуральний мінор

Інтонційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Тема 5. Гармонічний мінор

Інтонційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Тема 6. Мелодичний мінор

Інтонційно-ритмічні справи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант. Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Змістовий модуль 3. Семиступенні лади мажорного і мінорного нахилу в естрадно-джазовій музиці. Блюзовий лад.

Змістовий модуль 4. Альтерація в акордах терцевої та нетерцевої структури.

Тема 7. Звукоряди мажорного та мінорного нахилу

Інтонаційно-ритмічні вправи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант: усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Тема 8. Блюзовий лад

Інтонаційно-ритмічні вправи: спів тетраходів та гам, окремих ступенів, діатонічних інтервалів верх і вниз, інтервальних та акордових послідовностей. Ритмічні групи з шістнадцятими, внутрішньою тактовою синкопою.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування діатонічних мелодій;

двоголосся: паралельний рух терціями і секстами, квартами, квінти, унісони, октави.

Диктант: Усний диктант — визначення на слух окремих ступенів, інтервалів, акордів. Ритмічний диктант — запис ритмічного малюнку мелодії. Звуковисотний диктант — запис мелодії.

Змістовий модуль 4. Альтерація в акордах терцевої та нетерцевої структури

Тема 9. Тональності до семи знаків

Інтонаційно-ритмічні вправи: спів модуляцій в тональності діатонічної спорідненості з плавним рухом в басу, альтерованих акордів Д групи від звука і в тональності з розв'язуванням, а також модулюючих побудов, що включають ці акорди. Особливі види ритмічного ділення. Виконання остинатних ритмічних фігур з дуолями і тріолями на фоні сольфеджування.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування мелодій з хроматизмами і модуляціями в тональності діатонічної спорідненості, мелодій з текстом в сталих і перемінних розмірах;

багатоголосся: сольфеджування гармонічного 3-, 4-голосся у вокальному ансамблі.

Диктант: усний диктант — визначення на слух одноголосних побудов, окремих інтервалів, акордів, а також інтервальних і акордових побудов, засвоєних в інтонаційних вправах. Письмовий одно- та двоголосний диктант.

Тема 10. Поліритмія

Інтонаційно-ритмічні вправи: спів модуляцій в тональності недіатонічної спорідненості через одну проміжну, побічних септакордів в тональності з розв'язанням, а також модулюючих побудов, що включають ці акорди. Розміри: 5/4; 5/8; 7/4.

Сольфеджування: одноголосся — сольфеджування мелодій з хроматизмами і модуляціями в тональності недіатонічної спорідненості;

багатоголосся: сольфеджування гармонічного і імітаційного 3-, 4-голосся в вокальному ансамблі.

Диктант: усний диктант — визначення на слух одноголосних побудов, окремих інтервалів, акордів, а також інтервальних і акордових побудов, засвоєних в інтонаційних вправах. Письмовий одно- та двоголосний диктант. Імітаційне двоголосся.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік (IV).

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ.

5. Список джерел

1. Бриль И. Практический курс джазовой импровизации на фортепиано / И. Бриль. – М., 1979.
2. Серебряный М. Диктанты на основе эстрадной и джазовой музыки / М. Серебряный. – К., 1989.
3. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки / М. Серебряный. – К., 1991.
4. Ладухин Н. Одноголосное сольфеджио. – М., 1960.
5. Ладухин Н. 1000 примеров муз. диктанта. – М., 1989.
6. Способи И. Двухголосие и трехголосие. – М., 1978.
4. Рубець І. Сольфеджіо. – К., 1980.
5. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. — М., 1966.
6. Резник М. Музыкальные диктанты. — М., 1971.
7. Соколов В. Многоголосное сольфеджио. — М., 1967.
8. Способи И. Сольфеджио. Двухголосное и трехголосное. — М., 1977.
9. Агажанов А. Курс сольфеджио. Вып.3. – М., 1985.
10. Арцышевский Г. Курс систематизированного сольфеджио. – М., 1989.
11. Берак О. Школа ритма. – М., 2003. – Ч. I. Двухдольность.
12. Берак О. Школа ритма. – М., 2004. – Ч. II. Трёхдольность.
13. Блюм Д. Гармоническое сольфеджио. – М., 1991.
14. Глухов Л. Теория музыки и сольфеджио. – Ростов на Дону, 2004.
15. Давыдова Е. Сольфеджио: для 5 кл. ДМШ. – М., 1994.
16. Драгомиров П. Учебник сольфеджио. – М., 1993.
17. Зебряк Т. Интонационные упражнения на уроках сольфеджио в ДМШ и

- для занятий дома (1–7 кл.). –М., 1997.
18. Золина Е., Синяева Л., Чустова Л. Сольфеджио для 6–8 классов. –М.: Классика–XXI, 2003, 2004.
 19. Калинина Г. Сольфеджио. Рабочие тетради: для 1–7 кл. ДМШ. –М., 1998, 1999, 2000.
 20. Калмыков Б. Сольфеджио /Б. Калмыков, Г. Фридкин. –М., 2000. –Ч. I. Одноголосие.
 21. Калмыков Б. Сольфеджио /Б. Калмыков, Г. Фридкин. –М., 1978. –Ч. II. Двухголосие.
 22. Калужская Т. Сольфеджио: для 6 кл. ДМШ. –М., 1992.
 23. Ладухин Н. Одноголосное сольфеджио. –М., 1998.
 24. Металлиди Ж. Сольфеджио. Мы играем, сочиняем и поём: для 6–7 кл. ДМШ / Ж. Металлиди, А. Перцовская. –СПб., 1998.
 25. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. –М., 1981.
 26. Русяева И. Одноголосные примеры для чтения с листа на уроках сольфеджио. –М., 1989.
 27. Середа В. Музыкальная грамота. Сольфеджио: учеб.-метод. пособие: 6 кл., 7 кл. –М., 2003.
 28. Сольфеджио. Двухголосие / Сост. Рукавишников В., Слетов В., Хвостенко В. –М., 1967.
 29. Способин И. Сольфеджио. Двухголосие и трёхголосие. –М., 1991.
 30. Флис В. Сольфеджио: для 7 кл. ДМШ /В. Флис, Я. Якубяк. –Киев, 1982.
 31. Фридкин Г. Чтение с листа на уроках сольфеджио. –М., 1992.
 - Вахромеев В. Вопросы методики преподавания сольфеджио в ДМШ. –М., 1978.
 32. Давыдова Е. Методика преподавания музыкального диктанта. –М., 1962.
 33. Давыдова Е. Методика преподавания сольфеджио. –М., 1975.
 34. Калугина М. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио / М. Калугина, П. Халабузарь. –М., 1989.
 35. Картавцева М. Развитие творческих навыков на уроках сольфеджио. –М., 1978.
 36. Островский А. Методика теории музыки и сольфеджио. –Л., 1970.
 37. Серединская В. Развитие внутреннего слуха в классах сольфеджио. –М., 1962.
 38. Базарнова В. 100 диктантов по сольфеджио. –М., 1993.
 39. Белянова Г. Мелодии с сопровождением для музыкального диктанта и гармонического анализа. –Л., 1990.
 40. Ёжикова Г. Музыкальные диктанты для 5–8 классов ДМШ. –М., 1977.
 41. Ладухин Н. 1000 примеров музыкального диктанта. –М., 1981.
 42. Лукомская В. Слуховой гармонический анализ в курсе сольфеджио. Хрестоматия для 4–7 классов ДМШ. –Л., 1983.
 43. Металлиди Ж., Перцовская А. Двухголосные диктанты. Для 3–8 классов ДМШ. –Л., 1988.
 44. Музыкальные диктанты для ДМШ / Сост. Металлиди Ж., Перцовская А. – СПб., 1995.
 45. Музыкальные диктанты для ДМШ / Сост. Мильчакова Г., Рослякова С., Цихач Т. –Тамбов, 2002.
 46. Русяева И. Двухголосные диктанты. –М., 1990.
 47. Русяева И. Музыкальные диктанты. Для 5–8 классов ДМШ. –М., 1976.
 48. Русяева И. Развитие гармонического слуха на уроках сольфеджио. –М., 1993.

